

ВІДГУК
офіційного опонента
кандидата економічних наук, доцента Колещука Ореста Ярославовича
на дисертаційну роботу
Євтушенко Ольги Анатоліївни
на тему: “Управління фінансовим забезпеченням відтворення основних
засобів машинобудівних підприємств”,
поданої на здобуття наукового ступеню кандидата економічних наук
за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за
видами економічної діяльності)

1. Актуальність теми дослідження та її зв'язок з науковими програмами, планами, темами.

Управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів є важливим напрямом в діяльності підприємств. В більшому ступені ця проблема стосується виробничих підприємств. Від стану основних засобів залежить конкурентоспроможність продукції та ефективність діяльності підприємства. Фінансування відтворення основних засобів в сучасних умовах у відповідності до технічних потреб виробництва пов'язане з певними труднощами в залученні необхідних джерел з прийнятною для підприємства вартістю та рівнем ризику. Забезпечити сучасний стан основних засобів та технологій, що використовуються в виробництві, можливо лише за умови використання сучасних підходів щодо управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів. Тому проблеми, пов'язані з управлінням фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів є актуальними та потребують подальшого вивчення.

Усе це підтверджує значущість управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів та дозволяє сформулювати низку завдань для підприємств машинобудування щодо його удосконалення.

Метою роботи визначено розвиток теоретико-методичних засад та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів машинобудівних підприємств.

Вважаю, що дисертант правильно визначила об'єктом свого дослідження процеси управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів машинобудівних підприємств, а предметом – теоретичні і методичні засади та практичні аспекти управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів підприємств машинобудування.

Відповідно до поставленої мети у дисертаційній роботі поставлено низку завдань, вирішення яких дало можливість її досягнути.

Виходячи із ступеня наукового опрацювання зазначених проблем і реальних потреб практики, обрану дисертантом тему слід вважати актуальною. Дисертаційна робота є складовою частиною комплексної

науково-дослідної теми “Підвищення стійкості та розвиток підприємництва в системі управління потоковими процесами” (номер державної реєстрації 0110U000202), що виконувались колективом науковців Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля.

2. Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій дисертації.

Обґрунтованість наукових положень, висновків і практичних пропозицій дисертації обумовлена використанням законодавства і нормативних актів з питань фінансового забезпечення відтворення основних засобів, застосуванням загальнонаукових та емпіричних методів економічної науки. У процесі дослідження автор послуговувалась такими методами, як аналізу, синтезу, індукції, дедукції, порівняльного аналізу, графічний метод, методи узагальнення, групування, матричного аналізу тощо.

Достовірність роботи підтверджується аналізом значної кількості наукових праць вітчизняних та зарубіжних авторів з питань управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів машинобудівних підприємств; апробацією її окремих положень на тринадцяти міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях; використанням фактичного матеріалу машинобудівних підприємств України та успішним впровадженням ними вироблених дисертантом пропозицій, що підтверджено відповідними довідками.

Вищевикладене дозволяє зробити висновок про всебічну обґрунтованість та достовірність представлених у дисертаційній роботі наукових положень, висновків і рекомендацій, про високий науковий рівень дисертантки.

3. Новизна наукових результатів дисертаційної роботи.

На захист автором представлено результати, які наведено на с. 14-16 дисертаційної роботи та с. 2-4 автореферату. Внаслідок здійсненого дослідження отримані результати та висновки збагачують сучасну економічну науку в напрямі пошуку удосконалення управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів та мають практичне значення. Новаторство і прогресивність наукового підходу розкриваються через наступні положення:

Серед отриманих наукових результатів, спрямованих на удосконалення існуючих, доцільно виділити такі:

- удосконалено класифікацію основних засобів, систему ознак якої доповнено додатковими: за участю в бізнес-процесах та ступенем інтенсивності залучення до діяльності підприємства.(с. 23-30);

- обґрунтовано методичний підхід до діагностики рівня фінансового забезпечення відтворення основних засобів на машинобудівних підприємствах (с. 111-122);

- удосконалено механізм управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів підприємств машинобудування (с. 137-156);

Набули *подальшого розвитку* такі наукові положення:

- уточнено поняття „фінансове забезпечення відтворення основних засобів” та „управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів” (с. 36, с. 40);

- уточнено склад факторів зовнішнього середовища, що впливають на структуру фінансового забезпечення відтворення основних засобів машинобудівних підприємств за рахунок виділення рівня монетизації економіки України (с. 65-69);

- сформовано інформаційні потоки бізнес-процесів підприємств машинобудування, пов'язаних з фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів (с. 130-137)

4. Значущість дослідження для науки і практики та шляхи його використання.

Результати дослідження Євтушенко О.А. та їх наукова новизна мають важливе значення для науки та практичної діяльності.

Представлені у роботі висновки і рекомендації мають безпосереднє практичне значення для забезпечення удосконалення управління фінансовим забезпеченням відтворення основними засобами підприємств машинобудування. Найбільш обґрунтованими у цьому відношенні слід вважати запропоновані автором розроблені методологічні підходи до діагностики рівня фінансового забезпечення відтворення основних засобів машинобудівних підприємств.

Окремі теоретичні висновки і пропозиції роботи доведені до рівня прикладних рекомендацій і використовуються у практичній діяльності фахівцями „Дніпропетровський агрегатний завод” (довідка про впровадження № 15-02/17 від 02.02.2017 р.), ДП „ВО «ПМЗ ім. О.М. Макарова»” (довідка про впровадження № 913/4 від 27.02.2017 р.), ПАТ „АвтоКрАЗ” (довідка про впровадження № 19-55/07 від 10.03.2017 р.), що підтверджено відповідними довідками про впровадження. Теоретичні здобутки і практичні рекомендації автора використовуються у навчальному процесі Університета імені Альфреда Нобеля при викладанні таких дисциплін як „Економіка підприємства”, „Економіка та фінанси підприємства”, „Формування бізнес-моделі підприємства”.

5. Повнота викладу основних результатів дисертації в наукових виданнях.

Наукові висновки дисертанта викладені у 22 публікаціях (з них 9 наукові статті та 13 матеріалів у вигляді тез міжнародних і всеукраїнських конференцій) загальним обсягом 5,38 друк. арк.

Опубліковані праці та автореферат дисертаційної роботи відповідають змісту дисертації й характеризують наукові доробки автора відповідно до вимог МОН України. В авторефераті в повній мірі розкрито основні наукові результати, які отримано в процесі дослідження, ступінь новизни розробок, висновки та рекомендації роботи. Автореферат ґрунтовно розкриває зміст дисертації, в ньому відсутні надмірні подробиці та інформація, якої немає в дисертації.

6. Структура і зміст дисертації, її завершеність та відповідність встановленим вимогам щодо оформлення.

Дисертаційна робота оформлена відповідно до вимог МОН України щодо дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук.

Відповідно до мети, завдань і логіки дослідження побудована структура дисертації, що складається з вступу, трьох розділів, висновків. Структуру представленої дисертаційної роботи слід вважати послідовною і логічною. Судячи із основного змісту дисертації та автореферату, дослідження на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук Євтушенко О.А. є результатом її самостійної наукової роботи з проблеми, яка має загальноекономічне значення.

У вступі дисертації визначено її актуальність, висвітлено перелік науковців, авторський доробок яких передував дослідженню дисертантки, поставлено мету та завдання, сформульовано наукову новизну і практичну спрямованість роботи, наведено позицію щодо особистого внеску здобувача та результати апробації роботи.

У першому розділі “Теоретичні основи управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів машинобудівних підприємств” (с. 19-63) досліджено термінологічний апарат управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів з наведенням авторських дефініцій, удосконалено класифікацію основних засобів підприємства здійснено аналіз підходів до управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів.

У другому розділі “Дослідження особливостей управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів машинобудівних підприємств” (с. 64-124) автором здійснено аналіз факторів впливу зовнішнього середовища на фінансове забезпечення відтворення основних засобів машинобудівних підприємств, проаналізовано стан, тенденції та проблеми фінансового забезпечення відтворення основних засобів машинобудівних підприємств, проведено діагностику рівня фінансового забезпечення відтворення основних засобів машинобудівних підприємств

Третій розділ “Удосконалення механізму управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів машинобудівних підприємств”

(с. 125-181) дозволив автору виважено підійти до обґрунтування інформаційного забезпечення відтворення основних засобів, побудови механізму управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів машинобудівних підприємств та оцінка його очікуваної ефективності.

У висновках автор систематизує всі ті теоретико-методологічні положення та практичні рекомендації, які дозволяють удосконалити управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів машинобудівних підприємств

7. Ідентичність змісту автореферату та основних положень дисертації.

Автореферат за своїм змістом відповідає основним положенням та висновкам дисертаційної роботи, відбиває структуру та логіку викладеного в ній матеріалу.

8. Недоліки та дискусійні питання дисертаційної роботи.

Оцінюючи в цілому достатній рівень розробки теоретико-методичних положень, практичних рекомендацій, обґрунтованість наукових висновків та пропозицій, необхідно відмітити, що деякі положення є дискусійними, зокрема:

1. У першому розділі в п.1.3. (с. 49-61) автор акцентує увагу на тому, що використання процесного підходу до управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів машинобудівних підприємств є актуальним в сучасних умовах, проте слід було б більш чітко та наочно використати цей підхід в механізмі управління фінансовим забезпеченням відтворення основними засобами, представленому в третьому розділі роботи.

2. У роботі автор дає пояснення впливу монетизації економіки України на фінансове забезпечення відтворення основних засобів машинобудівних підприємств України (п. 2.1, с. 67-69), проте, на наш погляд, було би доцільно розглянути вплив й інших факторів зовнішнього середовища та їх кількісний вплив.

3. У роботі, на наш погляд, недостатньо охарактеризований стан використання вітчизняними машинобудівними підприємствами формування джерел фінансового забезпечення відтворення основних засобів за рахунок залучення коштів на фінансовому ринку, основна увага автором в роботі приділяється власним коштам підприємств (с. 87-89).

4. Досить цікавими і змістовними є пропозиції автора щодо удосконалення механізму управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів машинобудівних підприємств (с. 137-156). На наш погляд, робота значною мірою виграла б, якби автор розкрив та врахував використання зарубіжного досвіду з цього питання та висвітлив би позицію щодо можливостей його адаптації у вітчизняну практику.

Проте, висловлені зауваження і зазначені недоліки не знижують позитивну оцінку теоретичного рівня та практичного значення результатів дисертаційної роботи здобувача.

9. Загальний висновок.

Глибина дослідження, отримані наукові результати, перелік публікацій віддзеркалюють наявність теоретичних, методологічних і практичних наукових розробок, які є предметом захисту кандидатської дисертації за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Оцінюючи наукові результати здійсненого дослідження Євтушенко О.А в цілому, необхідно відзначити, що мета роботи досягнута, а поставлені завдання вирішені. Дисертаційна робота “Управління фінансовим забезпеченням відтворення основних засобів машинобудівних підприємств” є завершеною науковою працею, яка містить вирішення важливої наукової проблеми, має наукову новизну, теоретичне і прикладне значення.

Дисертація за своїм змістом відповідає пунктам 9, 11, 12, 13 “Порядку присудження наукових ступенів” (Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів” від 24 липня 2013 р. № 567 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів № 656 від 19.08.2015р.). Дисертаційна робота, опубліковані праці та автореферат свідчать, що їх автор, Євтушенко Ольга Анатоліївна, є висококваліфікованим фахівцем і може робити ґрунтовні наукові узагальнення, оцінки, висновки, отримувати нові наукові результати, а тому заслуговує на присудження їй наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Офіційний опонент:

Кандидат економічних наук, доцент,
кафедри кафедри економіки
підприємства та інвестицій
Національного університету
«Львівська політехніка»
Міністерства освіти і науки України

О. Я. Колешук

Підпис О. Я. Колешука
ЗАСВІДЧУЮ:
Учений секретар
Національного університету
«Львівська політехніка»

Р.Б. Брилинський